

INTERVIEW

met Lize Spit over het pitchcomité voor fictie

DOOR JAN TEMMERMAN,
FEBRUARI 2020

• Lize Spit, lid van het pitchcomité sinds 2019
Foto: Roos Pierson

“Als iemand je in zo’n kort gesprek niet kan overtuigen, je niet kan meenemen in zijn of haar verhaal, dan zal dat ook niet lukken wanneer ze daar anderhalf uur voor krijgen”. Zo vat schrijfster Lize Spit (van *Het smelt-faam*) het nut samen van het pitchcomité, dat in 2019 door het VAF werd ingevoerd voor lange fictiefilms. Het VAF wil daarmee indieners vanaf het prille begin uitdagen en doen nadenken over de relevantie van hun project als bioscoopfilm.

Eigenlijk is een pitch een soort verbale trailer. Een goede bioscooptrailer geeft meteen zin om de film te gaan bekijken. Maar er zijn ook ‘valse’ trailers: vol sterke scènes en intrigerende beelden, maar achteraf kan de film toch een ontgoocheling zijn.

LIZE SPIT: “Ja, en er zijn ook van die trailers waarbij je het gevoel krijgt dat je de film eigenlijk al helemaal gezien hebt (lacht). Dé vraag die we bij elke

pitch voor ogen moeten houden, is: willen we straks dit scenario graag lezen of niet? Want dat is de volgende fase. Als het antwoord negatief is, dan moeten we uitleggen waarom dat zo is. Daarom vind ik die vergelijking met een bioscooptrailer wel kloppen. Bij een trailer is de vraag: wil ik die film zien? Bij een pitch is het: wil ik het scenario lezen?”

Wat was jouw eerste reactie toen je door het VAF gevraagd werd om deel uit te maken van zo’n pitchcomité?

“Ik heb meteen gezegd dat ik dat eigenlijk wel leuk vond. En prettig dat het, in tegenstelling tot het leeswerk bij scenario’s, om korte dossiers gaat. Een paar pagina’s, maar je krijgt meteen een idee van waar die mensen mee bezig zijn. Kort en overzichtelijk. Het was ook wel gek om eens aan de andere kant van de tafel te zitten, want ik heb zelf scenarioschrijven gestudeerd aan het RITCS en ik heb vroeger ook wel eens een dossier ingediend bij het VAF”.

bb

JE MOET TEGENWOORDIG GOED KUNNEN PRATEN OVER WAT JE MAAKT. JE MOET ANDEREN KUNNEN OVERTUIGEN

LIZE SPIT

Blijkbaar bestond er aanvankelijk binnen het filmberoep toch wat argwaan en scepsis tegenover dat pitchcomité.

“In het begin heb ik inderdaad ook wel reacties opgevangen in de zin van: ‘Nóg een extra ronde. Nóg meer tijd. Nóg meer gedoe’. Maar zelf ben ik wel fan van die pitchronde omdat ik het gevoel heb dat dit toch wel iets van deze tijd is. Je moet tegenwoordig goed kunnen praten over wat je maakt. Je moet anderen kunnen overtuigen. Ik denk dat het voor veel makers ook heel belangrijk is om voor zichzelf in een paar minuten een goed beeld te schetsen van waar ze precies mee bezig zijn en wat de bedoelingen zijn. Het is een goed moment om even stil te staan bij het eigen werkproces. Soms is het probleem gewoon dat veel mensen reeds een heel scenario of dossier hebben uitgewerkt en dan ineens een grote stap terug moeten zetten naar die pitch. En da’s toch wel een moeilijke oefening. >

HOE JIJ MET JE PROJECT BEZIG BENT, HOE BEVLOGEN JE DAAROVER KUNT VERTELLEN. ZOIETS KAN JE NIET FAKEN

LIZE SPIT

Dat is het zeker ook voor makers die slechts door het schrijven van hun scenario tot de kern komen van wat ze aan het maken zijn”.

Hoe reageert zo’n pitchcomité als jullie geconfronteerd worden met een project dat jullie écht zien zitten, maar tegelijk moeten vaststellen dat de pitch nergens op lijkt?

“Een mooi project, maar de scenarist of de regisseur heeft gewoon de pitch niet onder de knie: ja, dat gebeurt. Maar het draait niet alleen om die enkele pitchminuten. De makers krijgen ook de tijd om gewoon over hun project te vertellen en vaak zit hun producent er ook bij. Enerzijds hebben we mensen gezien die een perfecte pitch hadden, maar waarvan we toch het gevoel kregen dat het project totaal niet levensvatbaar was. Of dat het al een keer gemaakt was. Of dat daar op de markt helemaal geen plaats voor zou zijn. Anderzijds waren er mensen die helemaal geen rechtlijnig betoog hadden, die echt nog zaten te zoeken, maar waarbij we toch het gevoel kregen: ‘Hier zit iets in. Dit wil ik zien’. Er wordt zeker niet oppervlakkig geoordeeld. De mensen in zo’n pitchcomité weten zelf ook wel

hoe een creatief proces functioneert. En kwaliteit is altijd wel te herkennen. Dat is echt iets dat je als jury heel snel merkt. Als iemand je in zo’n kort gesprek niet kan overtuigen, je niet kan meenemen in zijn of haar verhaal, dan zal dat ook niet lukken wanneer ze daar anderhalf uur voor krijgen”.

Zo’n pitchcomité bestaat, behalve uit een evenwichtige mix van gender, diversiteit en leeftijd, uit mensen met en zonder filmachtergrond: schrijvers, trendwatchers, vertoners, filosofen, kunstenaars, enz. Kortom, mensen met verschillende talenten en invalshoeken.

“Iedereen die in zo’n panel zit, heeft wel zijn of haar eigen kijk op de manier om een verhaal te vertellen of over te brengen. Je hoeft geen filmprofessional te zijn om te voelen of het klopt. Of er echt iets in zit. Of je interesse meteen gewekt is. Iedereen stelt ook andere vragen, die dan gelieerd zijn aan het eigen werkveld. Zelf heb ik het gevoel dat ik daar ook als scenarist zit omdat ik vooral vragen stel over de plot, de spanningsboog, de personages, enz. Het comité werkt ook met een zogenaamd START-formulier: Story, Team, Audience, Reality Check en Totaalconcept. We

beoordelen volgens die verschillende punten. Kan dit verhaal mij boeien? Is hier een publiek voor? Is dit project haalbaar? Enzovoort”.

Is pitchen iets dat men volgens jou kan leren?

“Ja, dat denk ik zeker. En het VAF investeert daar ook in. Men kan cursussen of workshops volgen. Hoe men zo’n pitch aanpakt en wat voor informatie daar allemaal moet inzitten. Dat kan men makkelijk aanleren. Wat zijn de do’s-and-don’ts? Er zijn bijvoorbeeld mensen die de eerste scène zeer gedetailleerd beginnen uit te leggen, tot zelfs de kleur van het behang. Maar als ze buitengaan, heb je nog geen idee waar de film over gaat. Er zijn ook mensen die foto’s bij zich hebben en die meteen doorgeven. Maar terwijl ze dan aan het spreken zijn, zit iedereen naar die foto’s te kijken, terwijl de aandacht op hun persoon gericht zou moeten zijn. Het gaat echt om de persoonlijke indruk die je maakt. En dan gaat het zelfs niet zozeer om wat je exact zegt – dat is natuurlijk ook erg belangrijk – maar hoe jij met je project bezig bent, hoe bevlogen je daarover kunt vertellen. Zoiets kan je niet faken”. ■